

РЕШЕНИЕ

№ 1179

гр. С., 24.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - С., 1-ВИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на дванадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Елизабет Петрова

Членове: Катерина Рачева
Михаил Малчев

при участието на секретаря Росица Й. Вьонг
като разгледа докладваното от Михаил Малчев Въззивно гражданско дело № 20231000501992 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

С решение №2236/02.05.2023 г. по гр. д. №2489/2022 г. по описа на Софийски градски съд е осъдено на основание чл. 432, ал. 1 КЗ, във вр. с чл. 45 ЗЗД, чл. 52 ЗЗД и чл. 497, ал. 1, т. 2 КЗ, ЗК „Лев Инс“ АД, ЕИК:121130788, да заплати на И. К. К., ЕГН:*****, сумата от 20 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди вследствие ПТП настъпило на 09.09.2020 г. и причинено от застрахован по застраховка „Гражданска отговорност“ водач на л.а. Фиат Панда с ДК № *****, ведно със законната лихва от 06.10.2020 г. до изплащането, като е отхвърлен като неоснователен иска за остатъка до пълния предявен размер от 50000 лв. и за законна лихва за периода 09.09.2020 г. - 06.10.2020 г.

Посоченото решение е обжалвано от ищеца И. К. К., действащ чрез процесуалния си представител, в неизгодната за него отхвърлителна част – в частта му, в която предявеният иск за неимуществени вреди, е отхвърлен за разликата над уважения размер от 20 000 лева до предявения размер от 50 000 лева. Във въззивната жалба се излагат подробни съображения, че решението в обжалваната част е неправилно, незаконосъобразно, необосновано, постановено в несъответствие със събраните доказателства. Твърди се, че първоинстанционният съд при определяне на дължимия размер на обезщетението не се е съобразил с настъпилите в резултат на процесното ПТП телесни увреждания, претърпените психически травми и принципа за

справедливост по смисъла на чл. 52 ЗЗД. Моли се решението да бъде отменено в обжалваната част, а предявеният иск за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди да бъде изцяло уважен до претендирания размер от 50 000 лева. Прави се искане да се присъдят направените пред двете инстанции съдебни разноски.

В установения от закона срок, въззиваемият и ответник в първоинстанционното производство - ЗК „Лев Инс“ АД, действащ чрез процесуалния си представител, е депозирал отговор на въззивната жалба. В него се излагат съображения за неоснователност на въззивната жалба. Моли се решението да бъде потвърдено в обжалваните части, като му бъдат присъдени сторените пред въззивната инстанция разноски.

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК от активно легитимирана страна в процеса против съдебно решение, подлежащо на въззивно обжалване, поради което е допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Първоинстанционното решение не е обжалвано от ответника в частта, в която искът за заплащане на заместващо обезщетение за причинените на И. К. К. неимуществени вреди е уважен за сумата от 20000 лв., поради което в тази част то е влязло в сила и въззивният съд не дължи произнасяне.

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от релевираните въззивни основания в жалбата.

Първоинстанционното решение е валидно и допустимо.

СОФИЙСКИЯТ АПЕЛАТИВЕН СЪД, след преценка на изложените от страните твърдения, доводи и възражения и на доказателствата по делото, съобразно разпоредбата на чл. 235 ГПК, приема следното:

Първоинстанционният съд е бил сезиран с осъдителен иск с правно основание чл. 432, ал. 1 КЗ във вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД.

Правната норма, регламентирана в чл. 432, ал. 1 КЗ, урежда и гарантира правната възможност на увреденото лице да предяви пряк иск за обезщетяване на претърпените вреди срещу застрахователя, с когото делинквентът или отговорно за неговото противоправно деяние лице е сключил договор за застраховка "Гражданска отговорност", обезпечаваща неговата деликтна отговорност. Фактическият състав, от който възниква имуществената отговорност на застрахователя за заплащане на застрахователно обезщетение на увреденото лице, обхваща следните две групи материални предпоставки (юридически факти): 1) застрахованият виновно да е увредил ищеца, като му е причинил имуществени или неимуществени вреди, които от своя страна да са в пряка причинно-следствена връзка с противоправното поведение на застрахования и 2) наличие на застрахователно правоотношение, произтичащо от договор за

застраховка "Гражданска отговорност" между делинквента и ответника – застраховател.

Тъй като обжалваното решение е влязло в законна сила в частта, в която е уважен искът за заплащане на застрахователно обезщетение за причинени неимуществени вреди при настъпване на процесното застрахователно събитие на 09.09.2020 г. за сумата от 20 000 лв. (в частта, в която първоинстанционното решение не е обжалвано), основанийето (правопораждащите спорните материални права юридически факти) на предявения осъдителен иск е установено със сила на пресъдено нещо. Ето защо спорът по настоящото дело се съсредоточава върху обстоятелството дали първоинстанционният съд правилно е приложил критериите за справедливост, уредени в разпоредбата на чл. 52 ЗЗД, при определяне размера на заместващото обезщетение.

При определяне размера на обезщетението е необходимо да се отчете начинът на извършването на противоправното деяние, претърпените от пострадалия болки и страдания вследствие на причинените му травматични увреждания, периодът за пълното възстановяване, неговата възраст, причинените му неудобства и дискомфорт при социални контакти, социално-икономическите условия в страната към момента на настъпване на застрахователното събитие – втората половина на 2020 г., както и високият нормативно определен лимит на обезщетението за настъпили неимуществени вреди, виновно причинени от застраховано лице по застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, независимо от броя на пострадали лица (арг. чл. 492, т. 1 КЗ - в релевантната редакция на тази правна норма).

Тъй като неимуществените вреди, които представляват неблагоприятно засягане на лични, нематериални блага, не биха могли да бъдат възстановени, предвиденото в закона обезщетение е заместващо и се определя съобразно критериите, предписани в правната норма на чл. 52 ЗЗД – по справедливост от съда. Съгласно ППВС № 4/1968 г. понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението.

От приетата от първоинстанционния съд като компетентно изготвена и неоспорена от страните автотехническа експертиза, констативен протокол за ПТП, протокол за оглед на местопроизшествие и показанията на разпитания пред СГС свидетел В. Ц., се изяснява по категоричен начин механизмът на настъпване на процесното ПТП и конкретният механизъм на причиняване на увреждането на пострадалия. На 09.09.2020 г. около 18 ч. л. а. Фиат Панда се движил по бул. Президент Линкълн в посока от ул. Монтевидео към бул. Овча купел. В района на кръстовището с ул. Зеленика при движение със скорост около 20 км./ч. водачът предприел завои наляво, за да навлезе в тази улица. По същото време управляваният от ищеца мотоциклет се движил със скорост около 53 км./ч. в дясната от двете ленти, предназначени за движение

в обратната посока, и се намирал на разстояние около 28-29м. от мястото на удара. Водачът на автомобила възприел движещият се мотоциклет и предприел спиране с намаляване скоростта до 15 км./ч. От своя страна ищецът, възприемайки продължаващото движение на автомобила го отклонил на дясно, но настъпил приплъзващ удар между предна лява част на автомобила и лявата страна на мотоциклета, след което загубил равновесие, паднал на лявата си страна и продължил движение, плъзгайки се по пътната настилка. Причина за произшествието са субективните действия на водача на автомобила, който при видимост и възприемане на мотоциклета движещ се с предимство, е имал възможност да спре и да го пропусне да премине преди да извърши маневрата по зав.е. наляво за навлизане в ул. Зеленика. Мотоциклетът се е намирал на разстояние около 10 м. от мястото на удара, а автомобилът на около 3 метра, поради което водачът на първия не е имал възможност да предотврати произшествието.

Въззивният съд кредитира също обсъдената автотехническа експертиза, тъй като тя е изготвена след преценка на всички относими документи, като е отговорила подробно на всички поставени релевантни въпроси.

От приетата от първоинстанционния съд като компетентно изготвена и неоспорена от страните СМЕ, извършила анализ на всички представени по делото медицински документи, се установява, че в резултат на произшествието ищецът получил закрыта фрактура на лявата лопатка, фрактури на 4-т и 5-то ребро в ляво и порезна рана в лявата подбедрица. Непосредствено след катастрофата постъпил в болнично заведение с извършена обработка на раната и операция по открито наместване фрактурата на лявата лопатка с поставянето на метална плака и винтове. След гладко протекъл следоперативен период е изписан на 16.09.2020 г. с продължило лечение в домашни условия с амбулаторни прегледи и предписан прием на медикаменти. Фрактурите са зараснали окончателно за срок от 30 дни, а с проведената рехабилитация възвърнати движенията на левия раменен пояс и дихателна дейност на белия дроб, т.е. общо лечебния срок е приключил за около два месеца. В този период е търпял болки и страдания, най-интензивни в първите 2-3 седмици непосредствено след катастрофата и извършената костна операция, както и в продължение на 2-3 седмици по време на проведената първа рехабилитация, след което са били периодични при рязка промяна във времето, когато ищецът е бил принуден да ползва обезболяващи средства. Според заключението на вещото лице понастоящем здравословното състояние е възстановено без данни за усложнения или негативни последици, с изключение на два пожизнени белега от порезната рана и операцията, които съставляват козметичен дефект.

При обсъждане на СМЕ настоящият съдебен състав възприема изцяло направените доказателствени (фактически) изводи, тъй като тя е изготвена след преценка на всички събрани по делото доказателства - медицинска документация, като е отговорила подробно на всички поставени релевантни въпроси.

От свидетелските показания на разпитания в първоинстанционното производство свидетел Л. К. се установява, че след изписването от болницата и за период около два месеца ищецът не бил в състояние да се обслужва и да извършва обичайни дейности от ежедневието, поради което активно бил подпомаган от неговата майка и свидетеля. Изпитвал болки, поради което приемал обезболяващи средства. Преди катастрофата спортувал, но след това започнал по-затворен начин на живот и не се върнал към тези си дейности.

Съдът приема за достоверни показанията на свидетелите в посочената част, тъй като, преценени с всички други събрани по делото доказателства - арг. от чл. 172 ГПК, те не са вътрешно противоречиви, житейски логични са, потвърждават се и от останалите събрани по делото доказателства, като субективните възприятия за последиците върху психиката на ищеца и изживените от него болки и страдания са непосредствени.

При така изяснените правнозначими факти въззивният съд приема, че заместващото обезщетение на ищеца за причинените му от противоправното поведение на делинквента неимуществени вреди е в размер на 20 000 лв. Наистина, законодателят е определил висок нормативен максимум на застрахователното обезщетение за причинените от застрахованото лице неимуществени вреди при причиняване на неимуществени вреди, независимо от броя на пострадалите лица – арг. чл. 492, т. 1 КЗ. Следователно, по този начин, той е целял заместващото обезщетение да отговаря на действително претърпените болки и страдания. Но заместващото обезщетение представлява парично право, като неговата обезщетителна функция е насочена към получаване на имуществени блага, чрез които да бъде морално удовлетворен пострадалият. Емоционално да бъдат потиснати изживените неблагоприятни последици от причинените му болки и страдания. В този смисъл съобразно обществено-икономическите условия в страната към момента на настъпване на процесното застрахователно събитие – втората половина на 2020 г., и наложилите се морални норми в обществото, самият механизъм на причиняване на увреждането; респ. съобразно съдебната практика справедливият размер за заплащане на заместващо обезщетение при подобни травматични увреждания (закрита фрактура на лявата лопатка, фрактури на 4-т и 5-то ребро в ляво и порезна рана в лявата подбедрица), на пострадалия на възраст - 36 години при настъпване на процесното застрахователно събитие, настоящата съдебна инстанция приема, че заместващото обезщетение за преживените от ищеца болки и страдания вследствие на настъпилото ПТП е в размер на сумата от 20 000 лв. Апелативният съд взема предвид и правнорелевантния факт, че лечебният и възстановителен период е продължил общо около два месеца, в който е бил затруднен в обслужването. След това е настъпило възстановяване от травмите, липсват данни за усложнения или трайни негативни последици с изключение на два белега от порезната рана и операцията, които съставляват козметичен дефект.

С оглед на гореизложеното, въззивният съд приема, че заместващото обезщетение на ищеца за причинените му неимуществени вреди в резултат от

процесното ПТП, възлиза на сумата от 20 000 лв., поради което предявеният осъдителен иск следва да бъде уважен до този размер, а първоинстанционното решение съответно потвърдено в обжалваната отхвърлителна част.

Тъй като правният извод, до който настоящата съдебна инстанция достига, съвпада изцяло с крайните правни съждения на първоинстанционния съд, въззивната жалба следва да бъде оставена без уважение, а обжалваното решение да бъде потвърдено в обжалваната част.

По разностите:

С оглед изхода на правния спор пред въззивната инстанция на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, във вр. с чл. 273 ГПК в полза на ЗК „Лев Инс“ АД следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в минимален размер - сумата от 540 лева, за предоставената процесуална защита на въззиваемия.

Воден от изложеното, Апелативен съд – С.

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №2236/02.05.2023 г. по гр. д. №2489/2022 г. по описа на Софийски градски съд в обжалваната отхвърлителна част.

Решението в останалата част, като необжалвано, е влязло в сила.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК вр. с чл. 273 ГПК И. К. К., ЕГН *****, да заплати на ЗК „Лев Инс“ АД, ЕИК 121130788, сумата от 540 лева – юрисконсултско възнаграждение за осъществено процесуално представителство пред Софийски апелативен съд.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд по правилата на чл. 280 ГПК в 1-месечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____